

Απόφαση **1575 / 2013** (Α2, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 1575/2013

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Αθανάσιο Κουτρομάνο, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Κωνσταντίνο Τσόλα, Ευφημία Λαμπροπούλου, Γεράσιμο Φουρλάνο και Γεώργιο Κοντό, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 28 Ιανουαρίου 2013, με την παρουσία και της γραμματέως Αικατερίνης Σιπαρά, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσειόντος: Ελληνικού Δημοσίου που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών που κατοικοεδρεύει στην Αθήνα, το οποίο εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια Εμμανουέλα Πανοπούλου, με δήλωση του άρθρου 242 παρ. 2 του Κ.Πολ.Δ.

Του αναιρεσιβλήτου: Φ. Κ. του Γ., κατοίκου ..., ο οποίος δεν παραστάθηκε στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 26-12-2006 ανακοπή του ήδη αναιρεσιβλήτου, που κατατέθηκε στο Ειρηνοδικείο Χίου. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 195/2008 του ίδιου Δικαστηρίου και 208/2011 Μονομελές Πρωτοδικείου Χίου. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητά το αναιρεσείον με την από 2-11-2011 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, παραστάθηκε μόνο το αναιρεσείον, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο εισηγητής Αρεοπαγίτης, Γεώργιος Κοντός, ανέγνωσε την από 14-1-2013 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την παραδοχή της κρινόμενης αίτησης και να παραπεμφθεί η υπόθεση προς εκδίκαση σε πρώτο βαθμό στο Μονομελές Πρωτοδικείο Χίου.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από την 1757/18-10-2012 έκθεση της δικαστικής επιμελητρίας Χίου, ..., την οποία επικαλείται και προσκομίζει το επισπεύδον την συζήτηση αναιρεσειόν, προκύπτει ότι αντίγραφο της κρινόμενης αιτήσεως για αναίρεση της υπ' αριθ. 208/2011 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χίου, περιέχον πράξη περί ορισμού δικασίμου και κλήση για συζήτηση κατά την ανωτέρω δικάσιμο, επιδόθηκε νομοτύπως και εμπροθέσμως στον αναιρεσιβλήτο. Ο τελευταίος όμως, δεν εμφανίσθηκε κατά την εκφώνηση της υποθέσεως από την σειρά του πινακίου, ούτε κατέθεσε δήλωση σύμφωνα με το άρθρο 242 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ. Επομένως, πρέπει να συζητηθεί η υπόθεση, σαν να ήταν παρόντες αμφότεροι οι διάδικοι, σύμφωνα με το άρθρο 576 παρ.2 του Κ.Πολ.Δ.

Επειδή, κατά τη διάταξη του άρθρου 562 παρ. 3 του Κ.Πολ.Δ., κανείς δεν μπορεί να δημιουργήσει λόγο αναίρεσεως από τις δικές του πράξεις ή από πράξεις προσώπων τα οποία ενεργούν στο όνομά του, εκτός αν πρόκειται για λόγους οι οποίοι αφορούν την δημόσια τάξη, όπως είναι και εκείνος ο οποίος αφορά την καθ1 ύλην αναρμοδιότητα του δικαστηρίου, η οποία εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο. Η σχετική ένσταση, κατά τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 46, 559 αριθ. 5, 560 αριθ. 3 και 562 παρ. 2 περ. γ' του Κ.Πολ.Δ., προτείνεται σε κάθε στάση της δίκης, ακόμη και ενώπιον του Αρείου Πάγου για πρώτη φορά, εφόσον κατά την τελευταία αυτή περίπτωση τα συγκροτούντα αυτήν πραγματικά περιστατικά προκύπτουν από την προσβαλλομένη απόφαση ή έχουν τεθεί νομίμως υπόψη του δικαστηρίου της ουσίας, σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις (Α.Π. 1331/2008, 1392/1987). Εξ άλλου, κατά τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 115 του από 11/12-11-1929 Δ/τος "περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων", το οποίο εκδόθηκε κατ'

εξουσιοδότηση του άρθρου 2 του ν. 4266/1929 και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν. 5895/33, όπως περαιτέρω τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τα άρθρα 20 α.ν. 1540/38, 19 α.ν. 1919/39, 2 α.ν. 1925/51 και 5 παρ. 4 του α.ν. 263/1968 "σε βάρος εκείνων, που χωρίς συμβατική σχέση καρπώνονται ή κάνουν χρήση δημόσιων κτημάτων, βεβαιώνεται αποζημίωση για το χρονικό διάστημα που έκαναν χρήση (παρ. 1). Η αποζημίωση ορίζεται με πρωτόκολλο, το οποίο κοινοποιείται σε αυτόν που καρπώνεται ή χρησιμοποιεί το ακίνητο. Εντός μηνός δικαιούται αυτός να ασκήσει ανακοπή ενώπιον του Ειρηνοδικείου ή του Προέδρου Πρωτοδικών, αναλόγως του ποσού της αποζημίωσης, οι οποίοι, κρίνοντας εκ των ενόντων, ακυρώνουν ή επικυρώνουν το πρωτόκολλο ή περιορίζουν την αποζημίωση. Κατά της αποφάσεως αυτής ουδέν ένδικο μέσο επιτρέπεται. Αν όμως αμφισβητείται με την ανακοπή το δικαίωμα του Δημοσίου, η απόφαση του Ειρηνοδικείου ή του Προέδρου ουδεμία ασκεί επιρροή στη δίκη για το δικαίωμα, η οποία ήθελε κινηθεί ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Το πρωτόκολλο αποζημίωσης, εφόσον δεν ανακοπεί εμπροθέσμως ή εφόσον επικυρωθεί ή τροποποιηθεί, αποτελεί τίτλο διοικητικής εκτελέσεως κατά το νόμο περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, κατά της οποίας ουδεμία ανακοπή χωρεί από τις διατάξεις του νόμου αυτού (παρ. 2)". Εξάλλου, κατά το άρθρο 3 παρ. 1 και 2 του Εισ.Ν. Κ.Πολ.Δικ., "στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε διατάξεις οι οποίες καταργούνται με το νόμο αυτό, από την εισαγωγή του Κ.Πολ.Δικονομίας εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις του, ενώ στις περιπτώσεις που διατάξεις του Αστικού Κώδικα ή άλλου νόμου παραπέμπουν στην αρμοδιότητα και στην επ' αναφορά διαδικασία γενικά του Προέδρου Πρωτοδικών, από την εισαγωγή του Κ.Πολ.Δικονομίας είναι αρμόδιο το Μονομελές Πρωτοδικείο, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. Κ.Πολ.Δ., εκτός αν ορίζεται διαφορετικά". Από τις ως άνω διατάξεις, σε συνδυασμό με εκείνες των άρθρων 1 εδ. ε' και στ' και 4 του Εισ.Ν.Κ.Πολ.Δικ., κατά τις οποίες "καταργούνται όλες οι διατάξεις που αφορούν θέματα που ρυθμίζει ο Κ.Πολ.Δικονομίας, εφόσον δεν συμβιβάζονται με τις διατάξεις αυτού, ή καθιερώνουν ειδικές διαδικασίες ή ειδικούς κανόνες για ορισμένες κατηγορίες υποθέσεων", προκύπτει ότι από την εισαγωγή του Κ.Πολ.Δικονομίας, αρμόδιο καθ' ύλην δικαστήριο για την εκδίκαση των ως άνω διαφορών από τη βεβαίωση με πρωτόκολλο της αποζημίωσης που οφείλει στο Δημόσιο εκείνος ο οποίος καρπώνεται ή κάνει χρήση αυθαιρέτως δημοσίου κτήματος, είναι αποκλειστικά το Μονομελές Πρωτοδικείο, το οποίο δικάζει κατά την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (Α.Π. 1408/2012). Η σχετική απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, υπόκειται στα ένδικα μέσα της εφέσεως και της αναιρέσεως (Ολ.Α.Π. 21-22/2002). Τέλος, κατά την διάταξη του άρθρου 560 αριθ. 3 Κ.Πολ.Δ., κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων, καθώς και των αποφάσεων των πρωτοδικείων που εκδίδονται σε εφέσεις κατά των αποφάσεων ειρηνοδικείων, επιτρέπεται αναίρεση και αν το δικαστήριο έχει υπερβεί τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων ή δεν είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα.

Στην προκειμένη περίπτωση, με τον πρώτο λόγο της αιτήσεως αναιρέσεως διατυπώνεται κατά της προσβαλλομένης υπ' αριθ. 208/2011 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χίου αιτίαση από την παρατεθείσα διάταξη του άρθρου 560 αριθ. 3 Κ.Πολ.Δ., εγκειμένη στην καθ' ύλην αναρμοδιότητα του Δικαστηρίου, για την εκδίκαση της από 21-1-2009 εφέσεως του αναιρεσιόντος ως προς το μέρος του αντικειμένου της το οποίο αφορούσε το κεφάλαιο της με αυτήν εκκαλουμένης υπ' αριθ. 195/2008 αποφάσεως του Ειρηνοδικείου Χίου, με την οποία ακυρώθηκε το υπ' αριθ. 1394/2006 πρωτόκολλο καθορισμού αποζημίωσης αυθαιρέτου χρήσεως δημοσίου κτήματος- αιγιαλού, το οποίο εκδόθηκε από τον Προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας Χίου. Το Μονομελές Πρωτοδικείο Χίου, το οποίο απέρριψε με την ως άνω απόφασή του την έφεση, ήταν σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 18 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ., όπως ίσχυε τότε και προ της τροποποίησεως του με το άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 3994/2011 και σε σχέση με το ανωτέρω μέρος του αντικειμένου της ίδιας εφέσεως, το οποίο αφορά ο ερευνώμενος λόγος της υπό κρίση αναιρέσεως, καθ' ύλην αναρμοδιό για την εκδίκαση της. Επομένως, ο πρώτος λόγος της αιτήσεως από την διάταξη του άρθρου 560 αριθ. 3 Κ.Πολ.Δ., ο οποίος δημιουργήθηκε από το ίδιο το αναιρεσιόν Ελληνικό Δημόσιο, πλην όμως αφορά την δημοσία τάξη, είναι βάσιμος και πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χίου ως προς το μέρος της κατά το οποίο απέρριψε την έφεση του

αναιρεσεϊόντος Ελληνικού Δημοσίου κατά της εκκαλουμένης υπ' αριθ.195/2008 αποφάσεως του Ειρηνοδικείου Χίου, το οποίο αφορούσε την ακύρωση του εκδοθέντος από τον Προϊστάμενο της Κτηματικής Υπηρεσίας Χίου πρωτοκόλλου καθορισμού αποζημιώσεως αυθαίρετης χρήσεως δημοσίου κτήματος-αιγιαλού.

Περαιτέρω, από τη διάταξη του άρθρου 580 παρ 2 Κ.Πολ.Δ. κατά την οποία, "αν ο Άρειος Πάγος αναιρέσει την απόφαση για παράβαση των διατάξεων των σχετικών με την αρμοδιότητα, παραπέμπει την υπόθεση στο δικαστήριο το οποίο κρίνει αρμόδιο", ερμηνευόμενη τόσο με λήψη υπόψη της αρχής της οικονομίας της δίκης όσο και σε συνδυασμό με τη ρυθμιστική της καταστάσεως των διαδικιών μετά την αναίρεση της αποφάσεως διάταξη του άρθρου 579 παρ. 1 Κ.Πολ.Δ, συνάγεται ότι μαζί με την αναιρουμένη απόφαση του Δικαστηρίου το οποίο έκρινε εαυτό καθ' ύλην αρμόδιο για την εκδίκαση εφέσεως, ενώ κατά τον βάσιμο, ως εν προκειμένω, σχετικό (πρώτο) λόγο αναιρέσεως δεν ήταν, συναναιρείται και η απόφαση του δικαστηρίου, το οποίο έκρινε σε πρώτο βαθμό εάν και αυτό, όπως, κατά τα προεκτεθέντα, συνέβη στην προκειμένη περίπτωση, δεν ήταν καθ' ύλην αρμόδιο, για να καταστεί έτσι εφικτή η παραπομπή της υποθέσεως στο δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο να την δικάσει σε πρώτο βαθμό (Ολ. Α.Π. 566/1986, Α.Π. 1408/2012). Επομένως πρέπει να αναιρεθεί και η υπ' αριθ. 195/2008 απόφαση του Ειρηνοδικείου Χίου ως προς το μέρος της κατά το οποίο, μετά από παραδοχή της ανακοπής του αναιρεσιβλήτου η οποία αφορούσε το ανωτέρω πρωτόκολλο καθορισμού αποζημιώσεως αυθαίρετου χρήσεως δημοσίου κτήματος (αιγιαλού), ακύρωσε το πρωτόκολλο αυτό. Ακολούθως δε, παρελκούσης της ερεύνης του δευτέρου λόγου της αιτήσεως, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση και να συναναιρευθεί και η υπ' αριθ.195 /2008 απόφαση του Ειρηνοδικείου Χίου και να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο Μονομελές Πρωτοδικείο Χίου σε πρώτο βαθμό, αφού είναι δυνατή η σύνθεση του από άλλον δικαστή (άρθρο 580 παρ. 2 και 3 Κ.Πολ.Δ.) Τέλος ο αναιρεσίβλητος, ως ηττώμενος (άρθρα 176, 183 και 191 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.) πρέπει να καταδικασθεί στην πληρωμή των δικαστικών εξόδων του αναιρεσεϊόντος, μειωμένων όμως σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 παρ. 1 του ν. 3693/57, της υπ' αριθμ. 134423/28-12-1992 Κ.Υ.Α. των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης και του άρθρου 28 παρ. 5 του ν. 2579/98, κατά τα ειδικότερα στο διατακτικό οριζόμενα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την υπ' αριθ. 208/2011 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χίου και την υπ' αριθ. 195/2008 απόφαση του Ειρηνοδικείου Χίου.

Παραπέμπει την υπόθεση για περαιτέρω εκδίκασή της σε πρώτο βαθμό στο Μονομελές Πρωτοδικείο Χίου, το οποίο θα συγκροτηθεί από άλλον δικαστή. Και

Καταδικάζει τον αναιρεσίβλητο στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσεϊόντος, τα οποία ορίζει σε τριακόσια (300) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 12 Ιουνίου 2013.

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 23 Ιουλίου 2013.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ